

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes De Actibus Humanis

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum & Græcensis, 1716

§. X. De delectatione morosa rerum jure positivo prohibitarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39981

334. Quantum sit peccatum invidia delectatio morosa, non est idem omnium sensus. Tamb. *num.* 42. conformiter suae definitioni negat esse mortale, si sit inefficax, id est, si sistitur in dicta voluntaria apprehensione sine periculo (quale facile suboritur) transitus ad graves insidias, damna proximi &c. Verum sentio cum Vasq. & communi ex D. Th. *art.* 3. in terminis tradente esse peccatum ex genere suo mortale utpote oppositum Charitati per motum contrarium, Charitas siquidem gaudet de bono proximi, invidia vero tristatur.

Delectatio morosa in excessu cruciatus est mortalis ex genere suo contra-

ria clementiae importanti, quandam animi: lenitatem diminutivam poenae debita. Dicta delectatio dicitur crudelitas clementiae opposita. *Poenarum excessus quantum ad id, quod exterius agitur inquit S. Th. pertinet ad injustitiam, sed quantum ad austeritatem animi, per quam quis sit promptus ad poenas augendas pertinet ad Crudelitatem.* Si est delectatio in cruciatu citra omnem culpam dicitur veritas, & savitia sic dicta à feris hominibus noxijs, horumque corporibus se pascuntibus, qualis delectatio non est humana, sed bestialis specie diversa à crudelitate, ita S. Th. 2. 2. q. 159.

art. 1. & 2.

§. X.

De delectatione morosa rerum iure positivo prohibitarum.

335. Dicendum est, quod delectatio morosa de operibus iure positivo vetitis materialiter seu secundum substantiam sumptis non sit per se lethifera, Pal. p. 1. *tract.* 2. D. 2. p. 10. §. 2. *num.* 22. Less. *lib.* 4. *cap.* 3. *dub.* 15. *num.* 113. Sanch. *lib.* 1. *Decal.* *cap.* 2. *num.* 10. contra Herinx hic D. 7. n. 29. & multos alios probatur illa delectatio per se non est mala saltem lethaliter, cujus objectum per se non est illicitum, sed opus extrinsece malum, seu iure positivo vetitum, sumptum materialiter, seu se-

cundum substantiam non est illicitum, sic enim praescindit à circumstantia praeepti, à qua sola vitatur.

Infero cum Rhodes hic D. 1. q. 2. S. 3. §. 2. non peccare eum, qui in quadagesima delectatur cogitando esum carnis: proinde Carthusianus secundum cit. Less. delectans se imaginario esu carnis, ac consentiens in Epulas imaginarias ex carnibus, ac in commotionem corporalem (si quae fortè in Spiritibus, humoribus, vel in corde sequatur) ac in voluptatem hinc resultantem seclusa volunta-

luntate procedendi ad opus externum, est liber à reatu mortali, quia præceptum prohibet solam externam comestionem non tam causâ vitandæ voluptatis, quam mortificandæ carnis, id est, non prohibet delectationem de cogitato esu carniû. Unde affectus simplex erga carnes secluso periculo ulterioris consensûs in opus non est malus, sæpe tamen, inquit, Lessius

leviter delinquitur in tali affectu, quia superflua quæritur delectatio.

Infero secundo, à Religioso non violari votum paupertatis, si delectetur cogitando se habere pecunias, facereque magnos sumptus. Vasq. 1. 2. D. 111.

cap. 3. cit. Rhod,

* *
*

§. XI.

An delectatio morosa sit licita de operibus materialiter malis, & horum desiderium.

836. **S**ensus questionis est, utrum is, qui inculpate, nempe in somno, ebrietate, aut amentia, aut ex ignorantia aut errore invincibili se polluit, aut occidit, aut fornicatus est &c. possit sine peccato de hujusmodi actibus secundum se, & materialiter acceptis, licite delectari, & gaudere, aut eosdem desiderare, ut sic eveniant, videlicet cum causa excusante à peccato.

Divisi sunt Authores apud Sanch. lib. 1. Decal. cap. 2. num. 15. Prima Sententia affirmat licere gaudere ob finem bonum, ita Less. num. 105. Vasq. 1. 2. D. 115. cap. 2. & cap. 3. num. 7. hic innititur suo principio superius relato, quod simplices affectus, qualis est morosa delectatio, & gaudium non sumant malitiam ab objecto, seu ab opere, cum hujus non sit causa, sed ex opposi-

tione cum aliqua virtute, at in questione proposita nulli virtuti opponitur delectatio, nisi capta sit ex fine malo; sic etsi pollutio facta sit absque peccato, non licet de ea gaudere libidinose, seu delectari de illa ob ejus delectabilitatem, at bene fas est delectari de eadem materialiter sumpta ex fine utili, aut bono fine, ratio enim movens est bonitas utilis, pollutio enim in somno contingens potest esse utilis ad salutem corporis, ut si copia seminis abundet, imò etiam ad salutem Spiritualem, ut si per effusionem sedata sint tentationes, ita Vasq. n. 5.]

Ex eodem principio infert num. 7. licitum esse desiderium inefficax pollutionis propter dictam voluntatem, secus ex affectu libidinis. Consentit Less. etiam quoad desiderium inefficax pollutionis. Ratio aliorum apud Sanch. est, quod